

כדרכו שהוא עושה בחול. וכגון הא דשנינו בביבה [כת ב], "המביא כדי יין ממקום למקום לא יבאים בסל ובקופה [כדרכו שהוא עושה בחול], אלא מביא על כתפיו".

ואם כן, הני נשי דמלין ביום טוב חצבייהו [כדייהן] מיא, מאוי טעמא לא משנין בשאייה המים?

אמר ליה: משום שלא אפשר לשנות כלום בשאייה. דהיכי לייעבד? אם תאמר דניסי דמלין בחול מים בחצבא רבא, לימלו ביום טוב בחצבא זוטא, אין לעשותות כן. דהא מפשו בחילכאתא. שאם נצרכן למלאות בקדמים קטנים, יצטרכו למלאות ולהוליך את המים פעמיים מרובות יותר, מאשר אילו יملאו בקדמים גדולים.

ואם תאמר, דאותן נשים דמלין בחול בחצבא זוטא, לימלו ביום טוב בחצבא

"השאילני". ובאמת הויא הלואה ולא שאלה. שהרי אינו מחייב בעין את החפץ שנטל. אלא חפץ אחר תחתיו. ולא מיקרי שאללה אלא כשהוא מחייב אותו חפץ שנטל. ועל כן לא קפיד המלה עילוייה, ומסכים שיטול בזמן מרובה כדי הלואה. ועל כן ATI המלה למיכתב אותה בפנסו. ואם כן בשבת נמי, אף דאמר ליה "השאילני", נימה דעתנו להלואה. וניחוש דלמא ATI המלה למיכתב אותה⁽⁵⁾.

אמר ליה אבי: בשבת, כיוון דרך בלשון "השאילני" הוא דרשו ליה רבנן ליטול, אבל בלשון "הלויני" לא שרו ליה, מינברא מילתא. ומתווך כך זכר מאיסור כתיבת בשבת, ולא ATI למיכתב⁽⁶⁾.

אמר ליה רבא בר רב חנן לאבוי: מכדי, אמרו רבנן: כל מיili ביום טוב, כמה דאפשר לשינוי משנין. כדי שלא יעשה

6. וכותב הרשב"א, דנים שנין מכירות בהבדל שבין לשון "הלואה" ללשון "שאללה", צירכות לומר "תן לי" וכיוצא בו, מלחשות שאין במשמעותן הלואה.

וכן כתב הר"ן בשםתוספות, שכשאומר לו בלשון לעז שאן בה הבחנה בין לשון שאללה להלואה, אסור.

אולם בפסקין ר"ד כתוב, דין הדין תלוי בלשון דוקא. שהרי בין כך אין כאן לא הלואה ולא שאללה. שהרי אין פודעו מאותו המין שנוטל, אלא דמים. ואין זה אלא מחלוקת ומחלוקת. אלא שאמרו לומר בלשון מוקח, משום גזירות מוקח ומחלוקת. והעיקר שלא יהיה על דעת שיקוף לו זמן מרובה. ולהכי קרי לה התנאה "שאללה".

ומייהו כתב הריטב"א, דף לדעה זו אסור לומר "הלווי על מנת לפровер מיד". משום שלא

דמחייב את החפץ ששאל בעין. מה שאין כן בחולואה, שאינו מחייב אותם פירות, אלא אחרים.

ואף דהכא בין כך לא מחייב אותם כדי יין ושמן בעין, מכל מקום כיוון שמזכיר בלשון "שאללה", זכור שאסור לכתוב.

5. והרבב"ן פירש בדרך רשי, דמקשין, הא בחול אי יולה על דעת שלא להחייב בעין, היה בזה דין "סתם הלואה ל' יום", אף אם יאמר לו "השאילני". ואם כן, מה ההוראה בשבת. ומשנין: שבת שני, דכיון דאיסרו חכמים לשון הלואה, מיד ידיע שאמר לו לשון "שאללה" ברוקא, כדי שייהיה זמנה כזמן שאללה ולא כזמן הלואה.